

INHOUD

Voorwoord	9
Inleiding	11
I. De landoorlog – Marineinfanterie en kustartillerie	15
Voorgeschiedenis	15
Indeling van het officierskorps	18
Organisatie van de Marinedivision/Marinekorps	21
1914	27
Marinedivision	27
Marineinfanteriebrigade, Matrosen-Artillerie, Matrosen-Regiment	27
De val van Antwerpen	33
De mars naar de kust	41
1915	47
Marinekorps	47
Sterkte Marinekorps in maart 1915	50
Marineinfanterie	51
Duitse annexatie plannen voor België en delen van Nederland	56
Britse en Duitse aanvalsplannen tegen Nederland 1915-1917	57
1916	68
1917	70
Operatie Strandfest 10 juli 1917	71
1918	75
De terugmars naar Duitsland na het sluiten van de wapenstilstand	83
De mars van het Marinekorps door Zuid Limburg	87
Kustartillerie	94
Inleiding	94
Steun van het Marinekorps aan de Nederlandse kustverdediging	97
Verklaring van de bronnen en toelichting	98

Kustverdediging oost	100
A. Groep voor vuren op grote afstand Duinbergen / Fernkampfgruppe Duinbergen	100
Batterij 1-5	100
B. Groep Knokke/ Nahkampfgruppe Knokke	106
Batterij 6-11	106
C. Havenverdediging Zeebrugge/ Hafenschutzgruppe	111
Zeebrugge	
Batterij 12-16	111
D. Groep Blankenberge/ Hafenschutzgruppe Blankenberge	116
Batterij 17-21	116
Kustverdediging West	120
A. Groep voor vuren op grote afstanden Oostende-West/ Fernkampfgruppe Oostende-West	120
Batterij 22-27	120
B. Groep Mariakerke/ Nahkampfgruppe Mariakerke	138
Batterij 28-34	138
C. Havenverdediging Oostende/ Hafenschutzgruppe Oostende-Oost	146
Batterij 35-38	146
D. Commando Havenmonden/ Einfahrtkommandanten	150
Batterij 39-43	150
De Britse pogingen op 22/23 april en 10 mei 1918 om de havens van Zeebrugge en Oostende te blokkeren	155
II. De zeeoorlog – Het U-bootsflottille Flandern en de Torpedobootsstreitkräfte Flandern	173
Inleiding	173
Het U-bootsflottille Flandern	176
De Torpedobootsstreitkräfte Flandern	181
De Dover Patrol	185
Kort overzicht van de acties van het U-bootsflottille Flandern en de Torpedobootsstreitkräfte Flandern en de Dover Patrol	186
1914	

1915	188
Onderzeebootonderkomens te Zeebrugge, Brugge en Oostende (1915-1918)	197
1916	199
De executie van de Britse koopvaardijkapitein Charles Fryatt	202
Het nachtgevecht in Het Kanaal op 26/27 oktober 1916	211
1917	214
1918	237
De blokkade van Zeebrugge (22-23 april) en Oostende (10 mei)	243
Conclusie	254
Aanhangsels	268
1 De Afdeling Hafengebouw und Kanalwesen van het Marinekorps	268
2 De Fernlenkboote (FL-Boote)	273
III. De luchtoorlog – de Duitse Marinevluchtvaartdienst in Vlaanderen	287
Inleiding	287
Organisatie en technische ontwikkeling van de Duitse Marineluchtvaartdienst	288
Organisatie	288
De Duitse marineluchtvaartdienst	288
De marineluchtvaartdienst van het Marinekorps in Vlaanderen	293
Technische ontwikkelingen	307
Verkenningsvliegtuigen	307
Gevechtsvliegtuigen	309
Vliegboten	310
Torpedovliegtuigen	311
Vliegtuigen aan boord van oorlogsschepen	313
Fotoverkenning	316
Bewapening	317
Marine vliegeropleiding	319
De luchtdoelartillerie van het Marinekorps	322
1914	325

1915	328
1916	335
1917	339
1918	362
Nabeschuwing	382
Slotwoord	389
Literatuur	398
Register	409